

FOTO MARCELANTONISSE/ANP

Troonrede 2010

Wat ik eigenlijk wilde zeggen

Al jaren wordt er geklaagd over de taal van de troonrede. Zeker nu, zonder nieuw kabinet, viel het ergste te vrezen. Sterk was de tekst inderdaad niet, maar er stond wel degelijk iets.

Landgenoten,

We worden steeds armer, en dat zal nog wel even doorgaan. Ik zeg het maar gewoon zoals het is. Om te proberen weer rijker te worden, is een nieuwe regering nodig. Daar wil iedereen wel in zitten, en daarom werken de politieke partijen elkaar flink tegen, zodat ze het zélf voor het zeggen krijgen. Intussen doet onze huidige regering niet veel meer. Ze hád al te weinig geld, maar door het opkopen van banken én doordat u minder belasting betaalt, is dat nog minder geworden.

En u? U werkt niet hard genoeg, verdient te veel en gaat erg laat dood. Daarbij vraagt u het onmogelijke: zorg (omdat u later doodgaat, wordt u steeds zieker), een huis, een baan, onderwijs. En dat alles in een veilig land zonder files. Ja, sorry hoor. Dat wordt onbetaalbaar. Er komen ook nog lastige nieuwe Europese wetten aan, en mijn zoon voorziet allerlei problemen met water.

Laten we daarom het volgende afspreken.

U gaat gewoon aan de slag, laat zich snel om-

scholen, of neemt een slechtbetaalde baan. Anders werkt er straks niemand meer, doordat u nog wel leeft maar niets meer doet. En áls u werkt, gaat u niet meer verdienen, maar wel harder werken. Nu kunnen we namelijk de concurrentie niet aan, omdat u te veel geld krijgt.

Bent u ondernemer? Dan gaat u meer betalen aan écht slimme mensen en goede nieuwe ideeën. U vertrouwt onze banken niet meer? Doet u dat toch maar wel – zij zijn zó belangrijk. Uw pensioen is redelijk zeker, maar u krijgt het pas later. Want doordat u zo laat sterft, is het anders niet helemaal zeker dat onze pensioenfondsen u straks nog kunnen betalen. Wat onze gezondheidszorg betreft: omdat u zo laat doodgaat en artsen niet goedkoop zijn, is het beter als u

En u? U werkt niet hard genoeg, verdient te veel en gaat erg laat dood

straks iets minder goed wordt geholpen.

Er is meer in het leven dan geld. Zo hebt u – die lange tijd in elk geval de schijn van fatsoen wist op te houden – de afgelopen jaren ontdekt dat dit helemaal niet hoeft. Maar is het te veel gevraagd elkaar beleefd te woord te staan, je soms een beetje aan te passen, en niet zo moeilijk te doen?

Aan de slag dus zou ik zeggen, en stop met zeu-

ren, dan kunnen u en uw kinderen later tevreden leven. Wanneer exact, dat kan ik u – dat zult u begrijpen – nu nog niet vertellen.

Er zijn lichtpuntjes: zo verdienen wij veel geld met de verkoop van groenten, fruit en bloemen – een goede, Hollandse traditie in een modern, milieuvriendelijk jasje. Daarmee geven we ook nog eens arme mensen in verre landen te eten. En wij zijn een lichtend voorbeeld voor de hele wereld, door onze strijd tegen armoede en voor milieu, mensenrechten en veiligheid. Bijzonder trots ben ik op onze militairen, die de afgelopen jaren de bevolking van Afghanistan zo effectief hebben geholpen. Af en toe denk ik aan de doden en gewonden. Ahum.

Ander nieuws nu. De Antilliaanse eilanden Curaçao en Sint-Maarten worden aparte landen, en de bewoners van Bonaire, Sint-Eustatius en Saba worden burgers van Nederlandse gemeenten. Van harte!

Tot hen zeg ik: welkom in Nederland, en tot u allen:

Landgenoten,

Laten we hopen dat de nieuwe regering het hoofd koel zal houden bij de moeilijke beslissingen die nodig zijn om onze problemen het hoofd te bieden. Ik ben er van overtuigd dat het goedkomt. Exact wanneer, dat weet ik – zoals gezegd – werkelijk niet, ik ben slechts uw koningin. Weet wel, ook als het écht lastig wordt, dat ik met u meeleeft.

Joost R. Swanborn, Amsterdam